

Zemlja

Njezino nebo je gizdalo sazvijzdje Oriona, miliuni plavkastih dalekih zvjezdica krasilo je njen modroplavi svod. Pitome planine bujne zivotom kitile su njena njedra i stremile visinama. Ciste netaktnute rijeke su poput ljudskog krvotoka donosile hranu i u najudaljenije kutke, zalijevale njene krajolike i zelenile njenu velicanstvenu bujnu vegetaciju. Sunce je kupalo i umivalo svojom plodnom rucicom i darivalo pod sobom njena polja snagom svoje topline. Milenijima je odisla puninom zivota, skladom spostvene nadogradnje i samostvorenom ravnotezom.

Ta zemlja nije bila samo lijepa, bila je ona i prohладna i ostra i zilava, ponekad cak i surova. Njenim brdima su odzvanjali grandiozni gromoglasni gromovi, sijekle su je snazne munje, zalijevale je jake i bucne kise. Vejali je duboki snjegovi u brizantnom ozracju, brisali je brzi ostri vjetrovi, oblikovali joj ljepotu tijela. Sume su joj se odrzavale same od sebe, poslije svakog pozara izazvanog ljutnjom i praznjenjeg mocnog Peruna u kojem bi nerijetko izgorile i citave strane velicanstvenih brda, pojavljavali bi se iz pepela vlastite paljevine novi, mladi, njezni pupoljci hrleci ka nebu poput ludog Ikara, ocarani suncevim bljestavilom. Vremenom bi mnostvo tih nejakih pupoljaka prerastalo u pomalo kaoticnu nakupinu neurednog grmlja bez posebnog reda i sklada. Ali, kako to obicno prirodna selekcija zahtijeva, snazniji grmovi jaceg roda i sa plodnjim polozajem su sve vise snazili i jacali a slabiji su padali u njihovu sjenu, zaostajali u razvoju osiromaseni zivotnovaznom suncevom svjetloscu i kisnim kapima. Njihova prica i vaznost njihovog postojanja, medjutim, nije tu prestajala; iz njihovih mrtvih tijela stvarala se vremenom hranljiva masa i poput mlijeka dojencetu, davala neophodnu snagu vec odrasloj braci. A oni su blistali, gordili se u svojoj ljepoti, lelujali se pred dirigentom vjetrom i poput savršeno uvježbanog hora pjevali svoje ode zajedno sa njim.

Vremenom su dosli ljudi. Sa sobom su donijeli i svoje ljudske navike i svoje ljudske potrebe, naivnosti i mudrosti ali i sve ljudske osobine koje su se slicno tajanstvenom Jin-Jangu pretakale iz jedne u drugu, kombinirale, mnozile, jacale i propadale. Tvorile razlicite nijanse osobina, stvarale svaku mogucu varijaciju postojecih svojstava. U pocetku im nije bilo vazno da sva ta neukrotiva ljepota zemlje koju su nasli dobije i nosi njihov znak. Bilo im je vazno da u nekoj zavjetrini pitomne sume gori vatrica njihovog ognjista, da u neposrednoj blizini nalaze jestive sumske plodove, ljekovite trave i mesnate gljive. Bilo im je vazno da loviste ne bude i suvise dalkeo, da izvorska voda bude na dohvati ruke, da vidokrug budi stvaraoce u njima i da im ista ta zemlja daje mlijeko kojim ce zadojiti svoju dojencad. Ono je ujedno bilo i garant njihove posojanost ali i jamac da ce nadolazece generacije statasti pod njihovim znakom.

barjadi viji po vrhovima te carobne ljepotice. Na svojim ubitacnim pohodima su zaboravljali

Njihova sreca i sklad, medjutim, ne potrajase predugo. I druge, manje prijateljske i razumne skupine nacuse glasine o gorskoj ljepotici i pozeljese je imati. Pozeljese zivjeti u njoj, zvati je svojom i imati je samo za sebe. Ni tudja krv im nije bila sveta, nije im znacila prepreku na putu ka cilju. Sve ono sto su voljeli kod sebe mrzili su kod drugog, sve ono u sto su se zaklinjali i drzali ga kao svoju najvecu svetost gazili su nogama kod drugog, zatirali mu traga, brisali sa lica zemlje. Jedino za sto su imali oko i sluh bilo je to da se njihovi

svu krv koju su lili, sva u jarak odbacena i macem probodena tijela svojih protivnika. Zaboravljeni su zivote koje su gasili, njihovo nepostojanje je znacila sreca pobjede i jos jedna potvrda ispravnosti njihovog nastupa. Izgubili su iz vida sve prolivne suze, sav djeciji plac malisana ostalih bez roditelja i ostavljenih u dubini sume na milost i nemilost gladnim vukovima. Bili su sigurni da svojoj djeci cine dobro djelo ubijajući tudju.

Onda bi se sirili osvojenim krajevima, poceli ih polako mijenjati ne postujuci i ne poznavajući previse zakone prirode zemlje koju su pokorili. Vremenom bi placali zrtvu za svoje neznanje i svoju bahatost, placali su je svojom krvljom. Boreci se tako protiv svih potesnoca kojima je izlozena ljudska rasa, stapali bi se zajedno sa osvojenom zemljaom. Vladali su se onako kako im je nalagao njihov ljudski instikt slijedeci dijelom svoje prohtjeve i robujući dijelom vlastitim nagonima.

No, ni njihova sreca ne potraja vjечно, ponovo neko drugo, jos ratobornije pleme sa sjevera pohara njihovu domovinu, ponovo to novo pleme zatra njihov rod i ugusi krvlju njegovo postojanje. Ponovo kotac vremena uze svoga maha i ponovo ljudska sudbina podize na oruzje. Potraja to stotinama godina, rijetko kad zaobidje bar jednu generaciju. Smjena rodova, plemena i naroda. Svi su sa sobom donosili svoje znakovlje i rusili tudje, svi su ga isticali po vrhovima gorske ljepotice i obiljezavali je kao svoju. Svi su sa sobom donosili svoja bozanstva i isticali ih visocije od tudjih klanjavajući i moleći im se, trazeci od njih blagoslov za svoja djela. Cesto se desavalo da su nadolazeće civilizacije preuzimale vec postojeće gradjevine svojih predhodnika i na njima gradili svoje. Nerijetko su i kasnije nadolazeće kulture bile zbunjene ovakvim poretkom stvari i tesko su si objasnjavale sve korake prošlosti zasute pepelom vremena.

A Zemlja? Ona je cijeli taj metez mirno podnosila, ponekad bi si sama zacjeljivala nanesene rane, poput sretnih gmizavaca uvijek se nanovo regenerirala. Vrijeme je i dalje vrtilo svoj nezaustavljeni zrvanj a gore po vrhovima srditi Perun i dalje prazni svoje narucje, nerijetko pali citave sume i strane velicanstvenih brda, a u njihovom podnožju pojavljuju se iz pepela vlastite paljevine novi, mladi, njezni pupoljci i hrle ka nebu poput ludog Ikara, ocarani suncevim bljestavilom

